

Tilskuddsordninger for miljøtiltak i landbruket

Regionalt miljøprogram (RMP)

Fylkesmannen gir tilskudd gjennom regionalt miljøprogram til

- Ingen/utsatt jordarbeiding for bl.a. kornarealer
- Direktesådd høstkorn
- Fangvekster sådd sammen med vekster eller etter høsting
- Grasdekte vannveier i korn, potet og grønnsaksarealer
- Ugjødsla og usprøyta vegetasjonssoner langs vassdrag
- Gjødelspredning før 15. august på eng (kun langs Botn og Prestelva i Rissa kommune)
- Slangespredning av husdyrgjødsel (kun langs Botn og Prestelva i Rissa kommune)
- Ugrasharving for å redusere bruk av plantevernmidler

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

SMIL-ordningen forvaltes av kommunene og skal brukes til å finansiere større enkelttiltak i landbruket. Dette kan f.eks. være utbedring av hidrotekniske anlegg, omlegging av driftsform eller planlegging og prosjektering av miljøtiltak i vassdrag.

For mer info om miljøtiltak i landbruket, se Bioforsk sin tiltaksveileder for landbruket (bioforsk.no)

Utgitt av Vannområdet Nordre Fosen
- et samarbeid mellom kommunene Osen, Roan,
Åfjord, Ørland, Bjugn og Rissa

pe2926 • Print og layout: Grafisk senter, Tk • Opplag: 1500 • August 2014

Miljøvennlig
landbruk
for friske
vassdrag

- miljøtiltak og tilskuddsordninger

Vannet vårt

Fosen har mye bra vann – men også en del forurenset vann. Hovedkilden til forurensing er avrenning av næringsalter, organisk stoff og jordpartikler fra dyrket mark. Når det blir tilført for mye næringsstoffer til en bekk, elv eller innsjø, fører det til høy algevekst og dårlige leveforhold for bunndyr og fisk.

Heldigvis kan enkle tiltak gi god effekt uten at det går på bekostning av matproduksjonen.

Gjødselspredning

Husdyrgjødsel er en viktig ressurs som bør utnyttes best mulig. God utnyttelse innebærer at næringsstoffene spres på riktig måte til rett tid. Gjødsel som spres om våren utnyttes bedre enn gjødsel som spres på høsten. I vekstsesongen tar plantene opp næringsstoffene i gjødsel og hindrer dermed at næringsstoffene vaskes ut ved neste regnskyll.

Fylkesmannen gir tilskudd til spredning på engareal før 15. august. Dette er foreløpig kun en prøveordning i nedslagsfeltet til Botn og Prestelva i Rissa kommune. Erfaringene fra prosjektet vil avgjøre om ordningen skal utvides.

Skitt la gå i Rissa

Skitt la gå-prosjektet har hatt som mål å øke lagerkapasiteten for husdyrgjødsel i kommunen, for dermed å kunne utnytte gjødsla på en bedre måte til rett tid. Det gis tilskudd til bygging av sju felles gjødsellagre, som den vist på bildet under.

Regler for spredning av husdyrgjødsel

I følge gjødselvareforskriften er det kun tillatt å spre husdyrgjødsel i perioden 15. februar til 1. november, og det er ikke tillatt å spre gjødsel på snødekket eller frossen mark. Spredning uten nedmolding skal skje i vekstsesongen før 1. september. I tillegg har flere kommuner lokale forskrifter om husdyrgjødsel. I følge forskriftene til Ørland, Bjugn og Åfjord skal spredning av husdyrgjødsel helst skje i perioden fra våronnstart til 1. september, og spredning uten nedmolding/nedfelling senest innen 1. oktober.

Redusert jordarbeiding

Det mest effektive enkelttiltaket mot avrenning er å redusere høstpløyinga. Ved Vansjø-Hobølvassdraget i Østfold har redusert høstpløying alene ført til en reduksjon på nesten fire tonn fosfor per år (Vannområdet Morsa). Stubb eller planterester beskytter jorda mot erosjon. Økt innhold av organisk materiale i jorda fører også til bedre jordstruktur, og mindre kjøring på åkeren reduserer faren for jordpakking.

Plassering av rundballer

Rundballer bør ikke plasseres i nærheten av bekker. Det kan sige mye organisk stoff fra rundballer ut i vannet, og dette kan bidra til dårligere levekår for fisk og bunndyr. Et enkelt tiltak er å plassere rundballene et annet sted. Åfjord kommune har gitt tilskudd til opparbeiding av lagringsplasser for rundball.

Kantvegetasjon

Det er viktig å bevare den naturlige kantvegetasjonen av gras, busker og trær langs vassdrag. Vegetasjonen fanger opp jordpartikler, næringsstoffer og plantevernmidler og reduserer dermed avrenningen. Kantsoner er også viktige leveområder og ferdselsveier for mange arter, og gir skygge og skjul for fisk. Kantsonen langs vassdrag skal være på minst to meter, men bredere soner er mer effektive.

Bekk med for lite kantvegetasjon